

Munnstell - Munntørret, stomatitt og soppinfeksjon

D16246

 Utgave:
3.03

 Gjelder fra:
27.10.2021

Side 1 av 2

Hensikt og omfang

- Forebygge uttørring og infeksjoner i munnhule, svelg og nedre luftveier
- Utarbeide tiltak når pasienten begynner å få ubehag eller plager i en tidlig fase
- Prosedyren omfatter pasienter med spesielle tilstander som trenger veiledning eller hjelp til å utføre munnstell. Ved munnstell til palliative pasienter, se prosedyren [Spesielt munnstell](#)

Ansvar/målgruppe

- Pleiepersonell som gir veiledning eller utfører munnstell på pasienter med spesielle tilstander.

Handling

Munntørret og nedsatt spyttsekresjon

- Ved faste eller nedsatt inntak av mat/drikke, vil det være behov for ekstra munnstell. Dette hjelper på ubehag og stimulerer spyttsekresjon.

Spyttstimulerende tiltak

- Sukkerfri tyggegummi
- Sukkerfrie pastiller
- Biter av syrlig frukt, ananas
- Suge på isterninger

Fluorholdige produkter

- Fluorholdige sugetabletter
- Fluorholdig tyggegummi
- Eventuelt fluorholdig skyllevæske
- Sugetabletter som inneholder fruktsyrer, fluor og xylitol

Spytterstatningsmidler

- Spray basert på animalske muciner

Smørende midler

- Gel eller spray
- Glycerol 17 % (85 % glyserol: 10 ml i 40 ml vann + eventuelt smakstilsetning)
- Matolje, eventuelt blandet med vann

Munnstell ved stomatitt

I tillegg til det som gjelder for generelt munnstell, trenger disse pasientene noe mer.

- Proteser kan være årsak til stomatitt. Unnlatt å bruke protesen i noen dager evt. uker.

- Skulle munnen med klorhexidin munnskyllevæske eller behandle med et nystatinpreparat

Munnstell ved soppinfeksjon

I tillegg til det som gjelder for generelt munnstell, trenger disse pasientene noe mer.

- Regelmessig vurdering av lege ved soppinfeksjon
- Tenner og evt. proteser rengjøres x 2 daglig

Utstyr: <ul style="list-style-type: none"> • Svamppinne (evt. tupfer) • Sterilt NaCl 9 mg/ml. • Soppdrepende midler • Når pasienten har protese:	Framgangsmåte: <ul style="list-style-type: none"> • Rengjør slimhinner med NaCl 9 mg/ml og munnpensel. Skyll munnen med saltvann etter hvert måltid • F.eks. Mycostatin mikstur eller Fungizone sugetabletter gis etter at munnen er renset. (Diflucan v/alvorlig candidose). • Ta ut protese før behandling med soppdrepende middel. • Rengjør protesen, legg den i Corsodyl 15 minutter 2 ganger daglig før den settes inn igjen.
---	---

”Düsseldorfblanding”: som inneholder bl.a. Mycostatin og Corsodyl kan lindre plager hos pasienten, men forebygger **ikke** sopp. Kan derfor ikke anbefales til dette.

Referanser

[SI/17.34-01](#)

[SI/17.34-02](#)

[SI/17.34-03](#)

[SI/17.34-04](#)

[Tannpuss](#)

[Munnstell ved tannproteser](#)

[Munnstell ved broer og implantater](#)

[Spesielt munnstell](#)